

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Mgr. et Mgr. art. S. Z.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. V. T., PhD., advokátkou so sídlom v K., proti žalovanému **Notárskemu úradu JUDr. M. Š.**, so sídlom v B., **o určenie neplatnosti výpovede a náhradu mzdy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 7 Cpr 43/2003, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 2. decembra 2009, sp. zn. 4 Co 163/2009, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 2. decembra 2009, sp. zn. 4 Co 163/2009 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 25. februára 2009, č.k. 7 Cpr 43/2003-141 zamietol návrh žalobkyne na určenie neplatnosti výpovede danej jej žalovanou 28. januára 2003 z dôvodu uvedeného v § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce a na náhradu mzdy. Žalobkyňu zaviazal nahradiť žalovanej trovy konania. Dospel k záveru, že zákonné náležitosti výpovede v zmysle Zákonníka práce (písomnosť, riadne doručenie a nadbytočnosť žalobkyne v súvislosti s organizačnou zmenou u žalovanej) boli splnené. Poukázal tiež na skutočnosť, že žalobkyňa sa ihneď po skončení pracovného pomeru so žalovanou zamestнала u iného zamestnávateľa, z čoho vyplýva jej nezáujem naďalej pracovať u žalovanej. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 149 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 2. decembra 2009, sp. zn. 4 Co 163/2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa považoval za dostatočné, a z nich vyplývajúce závery i právne posúdenie veci za správne. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) doplnil, že dôvod výpovede – nadbytočnosť žalobkyne v zmysle § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce – nebol medzi účastníkmi sporný, preto bolo jeho stručné vymedzenie postačujúce. Pokiaľ ide o obsah organizačnej zmeny, ktorá k nadbytočnosti žalobkyne viedla, resp. o výber (práve) žalobkyne ako nadbytočnej zamestnankyne, tieto rozhodnutia žalovanej ako zamestnávateľky súd preskúmať nemôže. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodila z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť z ustanovenia „§ 241 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p.“. Súdu prvého stupňa vyčítala nedostatky tak v konaní, ktoré predchádzalo jeho prvému rozhodnutiu vo veci samej (t.j. rozsudku z 1. júna 2005, č.k. 7 Cpr 43/2003-55), ako aj v konaní po zrušení tohto rozhodnutia. Tvrdila, že dostatočne neskúmal splnenie podmienok platnosti výpovede; konkrétne existenciu písomného rozhodnutia žalovanej o organizačnej zmene, príčinnú súvislosť medzi touto zmenou a nadbytočnosťou žalobkyne, a nezameniteľnosť uplatneného výpovedného dôvodu spočívajúcu v jeho skutkovej špecifikácii. Namietala tiež nezákonnosť postupu odvolacieho súdu, ktorý – napriek tomu, že žalobkyňa v odvolaní uviedla nové skutočnosti a dôkazy, a že nebol daný ani jeden z dôvodov v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. – nenariadil vo veci pojednávanie, čím znemožnil žalobkyni uplatnenie jej procesných práv, najmä právo byť prítomná na pojednávaní, pričom v odôvodnení rozsudku túto skutočnosť nijako nevysvetlil. Tým, že sám nevykonal dokazovanie, si ani nezadovážil dostatočný podklad pre potvrdenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto je jeho záver o správnosti tohto rozhodnutia nepreskúmateľný. Nesprávne sú i rozhodnutia súdov o trovách konania, nakoľko v rozsudkoch nie je uvedené, akým predpisom sa sudy pri ich stanovení riadili. Výška náhrady trov konania nezodpovedá ustanoveniam Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, pretože vychádza aj zo sumy náhrady mzdy, o ktorej sa vôbec nekonalo. Z uvedených dôvodov žiadala dovolateľka napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná vo svojom vyjadrení navrhla dovolanie „zamietnuť“. Zdôraznila, že rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene nemusí byť obligatórne písomné, a pokiaľ ide o určitosť uplatneného výpovedného dôvodu, ustanovenie § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce obsahuje len jediný, a teda dostatočne konkrétny výpovedný dôvod (nadbytočnosť) v súvislosti s akoukoľvek organizačnou zmenou. Poukázala na aktuálne znenie ustanovenia § 214 O.s.p., podľa ktorého je s účinnosťou od 15. októbra 2008 základnou formou konania o odvolaní práve konanie bez pojednávania. V časti trov konania označila dovolanie za neprípustné (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Žalobkyňa dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Prípustnosť dovolania by v danom prípade prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Dovolací súd preto

so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či prípustnosť dovolania nezakladá niektorá z nich. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku i uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľka netvrdila a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka namieta existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Podľa názoru dovolateľky malo k uvedenej vade dôjsť postupom odvolacieho súdu, ktorý napriek potrebe prejednávania nových skutočností a dôkazov a súčasnej absencie dôvodov podľa § 214 ods. 2 O.s.p. nenariadil na prejednanie jej odvolania pojednávajúce.

V zmysle § 214 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávajúce, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávajúce, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávajúce.

Z dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že a/ odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a že z tohto dôvodu nebolo potrebné

zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania, c/ so zreteľom na povahu prejednávanej veci nič nenasvedčuje tomu, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. Procesný postup odvolacieho súdu, pokiaľ vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, zodpovedal v danom prípade ustanoveniu § 214 O.s.p.; takým postupom nemohlo dôjsť k odňatiu dovolateľov konať pred súdom.

V súvislosti s uvedeným postupom odvolacieho súdu však dovolací súd zistil existenciu iného závažného nedostatku, ktorý zakladá vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. To platí primerane aj pre konanie na odvolacom súde (§ 211 ods. 2 O.s.p.). O tom, či bol v danom prípade tento procesný postup odvolacieho súdu zachovaný, môže dovolací súd usudzovať len z obsahu spisu. Na č.l. 166 spisu je založený písomný pokyn predsedníčky senátu odvolacieho súdu z 23. novembra 2009 určený súdnej kancelárii, v zmysle ktorého „Termín: 2. decembra 2009 o 10.40 hod. na č.dv. 56/prízemie na verejné vyhlásenie rozsudku. K! miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznám /podľa pripojeného vzoru/ na úradnej tabuli súdu, 1x založ do spisu, po pojednávaní zves oznámenie“. Tento pokyn bol súdnej kancelárii odovzdaný 24. novembra 2009; za ním je v spise založené oznámenie, že v prejednávanej veci „Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. bude verejne vyhlásený rozsudok 25. novembra 2009 na č. dv. 56 /prízemie/“, pričom slová 25. novembra sú ručne prečiarknuté a nad nimi je dopísané „2. decembra,“ a pod podpisom predsedníčky senátu je uvedené „V Bratislave 25. novembra 2009“ a pod tým „Oznámenie vyvesené dňa 1. decembra 2009“. Z obsahu textu pod podpisom predsedníčky senátu vyplýva, že oznámenie bolo na úradnej tabuli súdu vyvesené (až) 1. decembra 2009. Keďže pojednávanie sa konalo 2. decembra 2009, nie je splnená zákonná podmienka oznámenia miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Pokiaľ teda obsah súdneho spisu dáva (má dávať) hodnoverný obraz o súdnom konaní, je namieste záver, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku neboli riadne oznámené. Uvedeným postupom odvolacieho súdu, ktorý sa prial ustanoveniu § 156 ods. 3 O.s.p., došlo k odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Procesná vada konania uvedená v § 237 O.s.p. je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; zároveň je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolací súd so zreteľom na uvedené napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 243b O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vzhľadom na dôvod zrušenia tohto rozhodnutia sa nezaoberal opodstatnenosťou uplatnenia dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. februára 2011

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková